

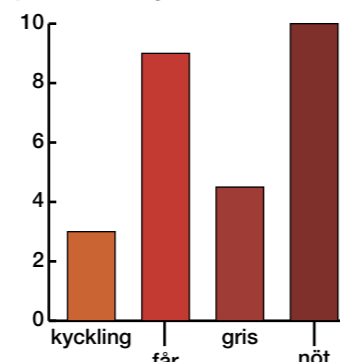
Köttindustrins dolda slöseri

Mat blir foder

Visste du att: Enligt Worldwatch Institute blir 38 procent av världens spannmål (vete, havre, korn med mera) djurfoder.
Visste du att: Enligt Naturvårdsverket används 75 procent av det spannmål som odlas i Sverige som djurfoder.
Visste du att: 95 procent av de sojabönor som odlas i USA används till djuruppfödning.
Visste du att: 50 procent av den föda som produceras varje år i världen går till djur som föds upp för att bli mat.

Foder

Antal kg foder som krävs för att producera 1 kg kött.

Källa: Det framtida jordbruket, Naturvårdsverket, 1997.

Visste du att: Enligt Naturvårdsverkets rapport *Att äta för en bättre miljö* bör vi sänka konsumtionen av kött med 75 procent för att i framtiden kunna föda alla. Ostkonsumtionen bör halveras och mjölkkonsumtionen minskas med 25 procent.

Visste du att: Enligt FN dör varje dag 24 000 människor av hunger eller hungerrelaterade sjukdomar. Tre fjärdedelar av dessa dödsfall utgörs av barn som är under 5 år gamla. Ett minskat slöseri ökar möjligheterna till en framtida rättvis fördelning.

Fiskar

Visste du att: 33 procent av den fisk som fångas i världen blir djurfoder.
Visste du att: Enligt statistik från Fiskeriverket har upp till 80 procent av all fisk som årligen fångats i Östersjön malts ner till fiskmjöl som främst gått till djurfoder.

Antal

Antal djur som föds upp och dödas varje år för att ätas (fiskar är ej medräknade).

Sverige	79 000 000
USA	9 100 000 000
Världen	51 200 000 000

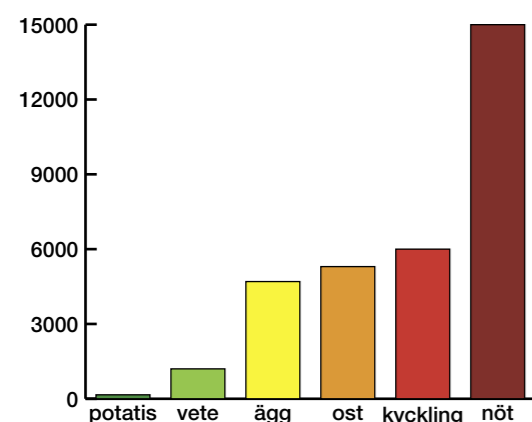
Medelvärde för antal kg kött som äts per person och år.

Sverige	77,4
USA	127,5
Kina	55,3

Visst du att: En genomsnittlig svensk äter under sin livstid 669 kycklingar, 4 kor, 2 får, 30 grisar och tusentals fiskar.

Vatten

Vattenåtgång i liter vid produktion av 1 kg mat

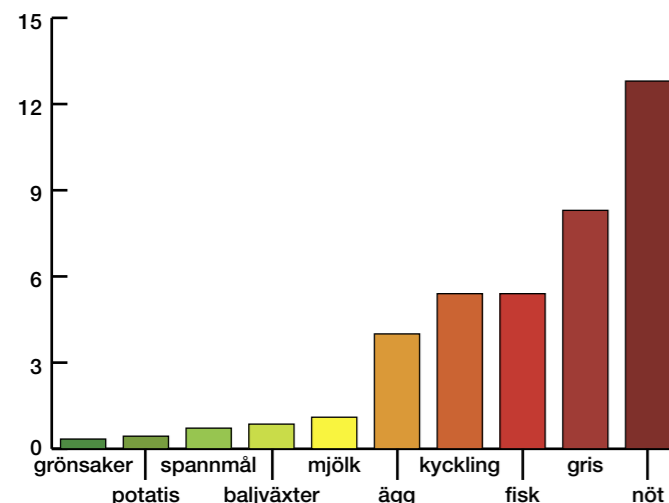

Källa: »Water – more nutrition per drop«, Stockholm International Water Institute (SIWI) och International Water Management Institute (IWMI)

Visste du att: En miljard människor saknar tillgång till rent vatten.

Energi

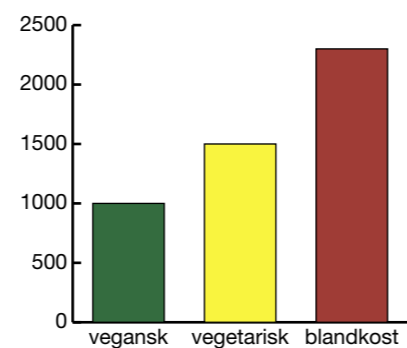
Energianvändning vid livsmedelsproduktion (kWh/kg).

Källa: Vegan, vegetarian, allätare, SLU 1997.

Mark

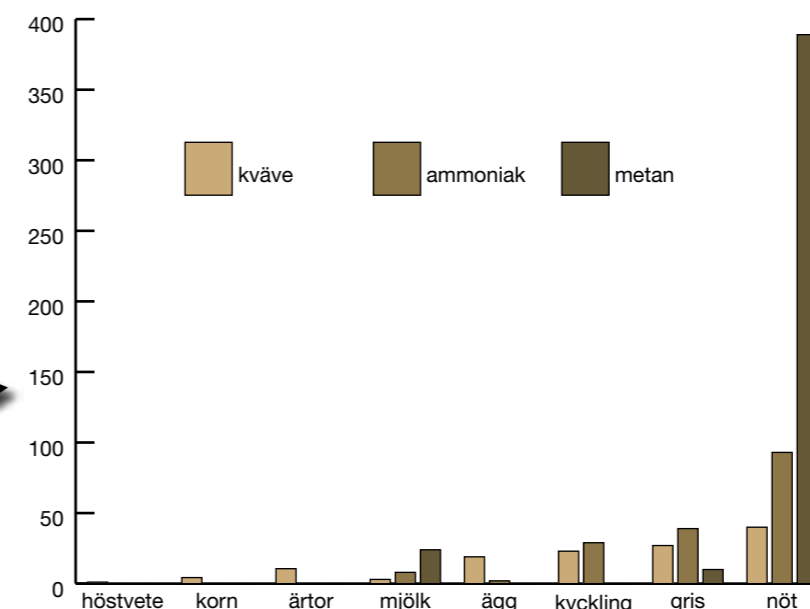
Markåtgång i m² per person och år i Sverige vid olika typer av kost. Om hela Sverige skulle odlas veganskt (utan djurgödsel) skulle det behövas ca 1 500 m² per person och år.

Källa: Vegan, vegetarian, allätare, SLU 1997.

Utsläpp

Utsläpp vid matproduktion (g/kg produkt).

Källa: Vegan, vegetarian, allätare, SLU 1997.

Visste du att: Metangas och koldioxid är två av totalt sex gaser som är de största bidragsgivarna till växthuseffekten.

Visste du att: Framställning av ett kilo griskött ger tio gånger större utsläpp av koldioxid än produktion av ett kilo gula ärtor.

Visste du att: 33 procent av de totala kväveutsläppen i Sverige kommer från jordbruket.

Visste du att: Enligt Naturvårdsverket kommer 90 procent av ammoniakutsläppen från djurproduktionen.

Visste du att: Ju fler djur desto större kväve- och ammoniakutsläpp. Dessa bidrar till övergödningen, vilket bland annat har lett till att stora delar av Östersjöns botten är livlös på grund av syrebrist.

Foto: Jens Holm

Regnskog

En yta regnskog motsvarande Småland, 26 000 kvadratkilometer, skövlas varje år i Brasilien. Den främsta orsaken är storskalig djuruppfödning och odling av sojabönor för djurfoder. De svenska djuruppfödarna importerar cirka 300 000 ton soja varje år. En tredjedel går till svensk mejeriindustri (det vill säga uppfödning av mjölkkor).

Allt mer kött kommer från »djurfabriker«

■ Tre fjärdedelar av världens kycklingkött och 68 procent av äggen produceras i storskaliga djurfabriker. Det konstateras i rapporten *Happier Meal: Rethinking the Global Meat Industry* från Worldwatch Institute, med säte i Washington DC, USA. Dessutom kommer hälften av allt griskött och 43 procent av nötköttet från sådana anläggningar. Totalt sett härstammar 40 procent av världens kött från djurfabriker. Det är en kraftig ökning från 1990, då djurfabrikerna stod för 30 procent av världsproduktionen av kött.

Enligt rapporten är det vanligt att storskaliga anläggningar flyttas till låglöneländer, där man kan pressa kostnaderna och där miljölagstiftningen är svag och facket trängts tillbaka. Förutom att djuren behandlas illa på anläggningarna innebär också djurfabrikerna ett stort miljöproblem.

Rättvismat.nu

Läs rapporten på www.worldwatch.org/press/news/2005/09/29.

Myten om det svenska öppna landskapet

■ Djurindustrin hävdar ofta att den behövs för att hålla landskapet öppet. Enligt Naturvårdsverket bör cirka 60 000 hektar (600 miljoner m²) naturliga betesmarker i landet hävdas. Beräkningar av hur många betande djur som krävs för att hålla dessa marker öppna visar dock att Sverige skulle kunna minska köttkonsumtionen med 75–80 procent och ändå klara av hävden. Detta enligt två forskare på Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala.

Men landskapet kan även hållas öppet på andra sätt.

– Man kan ha djur som betar utan att man dödar dem i förtid. Det förekommer redan i Sverige, säger Linda Björklund, etolog på Djurens Rätt.

Staffan Melin

De svenska jordbruksmarkerna

■ Enligt Jordbruksverket utnyttjas 35 procent av den totala jordbruksarealen för spannmålsodling. Vall och grönfoderväxter upptar 30 procent och betesmark 16 procent.

■ Endast en mindre del används för odling av baljväxter (ärtor och bönor), potatis, sockerbeter och oljeväxter.

■ Varje år betalas 600 miljoner kronor till svenska jordbrukare för att de ska bevara naturbetesmarkerna.

■ Strukturomvandlingen av jordbruket har minskat naturbetesmarkerna från ungefär 2 miljoner hektar till 370 000 hektar de senaste hundra åren.